

וכתב השליש במס' שבועות דף ק"פ כי מנסג אי לקרות מקרא ומנסג וכו' והביא סס מעטס נורא ססיס בנס לביל שבועות למין זיל ומסר'ס אלקביץ זיל סנגלס לסס אור ססיכס יודנרס עמסס יעו'ס. מיכו סגלון חיד'ס ב'ס' לב דוד פרק לא כנס בשס כנס טור ברקס סלין נכון ללמוד משנס לביל שבועות וכן נחפסס סמנסג בעסיק יודס'ס'ו וסגרון יעו'ס. וכספרו לדוד אמה זקוי תורס השלמיס סוי יכא כנס כי גס בעסיק לפס חיו נסגו כן מעס סכנסו כן זידוס'ס'ו וסגרון חיו יעו'ס. וכיס מדברי סוכס וסלריי זיל סכנסו לפיל סלי' ללמוד משנס לבילס סלס. וכיס כן ח'יס פ' במדבר אוי ד' ומ'ס נרסס מי סדרכו ללמוד מססיות על סלסן כן ללמוד ד'יס כחון ססעודס און לבנס מסוס זס כי יס לסמוך על סמסו'ס.

והראות גדולת מעלת זאת הליכה איך שחביב לפני הקדוש ברוך הוא לבלתי נדום הנע אחת מרביקות התורה. גם יש רשות להפסיק בין ענין לענין לדבר דברי התעוררות מוסר ופשוט מעשים ולתקן תקנות ליראת ה' אכתוב לכם מעשה שאירע קרוב לזמנינו והועתק מכתב המקובל הר"ר שלמה הלוי אלקביץ שהיה מתחבר בבית של רבינו בית יוסף והופיע עליו רוח הקודש. וזה נוסח הכתוב:

ותימה על האנשים האלה המשנים מנהג כל ישראל. דמי שאמר לקרות הלילה הזו בחבורה, שהם רשבי וחברוהי קדישין והארי' זצ"ל, הן הם אמרו שילמדו תנ"ך וכו'. ומאחר דנחתי לקיים דבריהם, מדוע מאנו לקבל הסדר דתקון רבנן. ואשרי הנהרג בהם בשומרם עקב רב. ועם שונים אל תתערב.

וסדר הלימוד של זו הלילה כבר נהפס' ונדע לרבים ע"י הקונטרסין שנתפשטו והמנהג הזה נתפשט בכל א"י וככל המלכות אין נקי כולם כאחד מגדולים וקר קטנים וכן קיימו וקבלו עליהם ועל רועיהם.

וסדר הלימוד ליל שבועות כחוב סס כסקרי סוכיק דל'יס אסחנסה למלע' כלורי'ס'ס מוסרס לנביא'ס ומנביא'ס לכחוב'ס ובמדרס'ס דקרא'ו וכדו' דסכמס'ס זגין דל'ין אינון חיקון דולס וסכסעס'ס יעו'ס. וכיס כשער סכו' סס וז'ל חסו סדר סלמוך סל סמקרא סשעסוק זו זלילס סוס כדי לסמשיך סכסר סכו' ססחיל מס' כרלס'ס וסקרא' ס' כרלס'ס עד אלס סולוס ססמיס וסלרן כסכרלס וכ'ו וסחיכ סדלג וסקרא' ג' ססוק'ס סלסרו'ס'ס סל כרלס'ס. ומסס וסלין סקרא' ג' ססוק'ס סרלס'ס'ס וני' אסרו'ס'ס מכל פרסס ופרסס מסאר פרסו'ס

אמירת תיקון ליל שבועות

א. מור"ד הי' אומר כל ליל שבועות תיקון ליל שבועות ותרי"ג מצוות, ומתפלל עם הגן, בשנתו האחרונה אמר לי מור"ד לומר כליל שבועות תקן ליל שבועות ותרי"ג מצוות. סיון חסמ"ה (תדשי"ס וחצי בערד לפני הסתלקותו של מור"ד) אמר לי מור"ד (שליט"א) זצוק"ל שהוא חולה ובקושי אמר תרי"ג מצוות כליל שבועות. ספר הגר"ק שליט"א שאחד שאל את מרן החו"א זצוק"ל אם ללמוד או לומר תקן ואמר לו ללמוד ולאחר השיב מרן לומר תקן.

ד סדר הלימוד בלילה הזה: תחלה תורה נביאים וכתובים, ואחר-כך המדרש, ואחר-כך האדרא רבא, כי כן מפרש ביהר הקדוש: למלעי באורייתא מתורה לנביאים, ומנביאים לכתובים, ובדרשות דקראי, ובדרי דחכמתא. ותרי"ג מצוות ילמדו קדם המדרש. ואם יש להם זמן - ילמדו האדרא ורשא גס-פין. וכבר נודע מנהגו של רבנו חיד"א ז"ל ללמד בלילה זו שתי האדרות מעמד, גם בעת זקנתו; אשריו ואשרי חלקו! ואין ללמד משניות בלילה זו, ומי שיש לו מנהג קבוע ללמד י"ח פרקי משנה בכל יום - מתר ללמד הי"ח פרקי משנה ביום טוב זה ביום דוקא, ולא בלילה.

עוד כתבו האחרונים של ליל שבועות כחוב סס כסקרי סוכיק דל'יס אסחנסה למלע' כלורי'ס'ס מוסרס לנביא'ס ומנביא'ס לכחוב'ס ובמדרס'ס דקרא'ו וכדו' דסכמס'ס זגין דל'ין אינון חיקון דולס וסכסעס'ס יעו'ס. וכיס כשער סכו' סס וז'ל חסו סדר סלמוך סל סמקרא סשעסוק זו זלילס סוס כדי לסמשיך סכסר סכו' ססחיל מס' כרלס'ס וסקרא' ס' כרלס'ס עד אלס סולוס ססמיס וסלרן כסכרלס וכ'ו וסחיכ סדלג וסקרא' ג' ססוק'ס סלסרו'ס'ס סל כרלס'ס. ומסס וסלין סקרא' ג' ססוק'ס סרלס'ס'ס וני' אסרו'ס'ס מכל פרסס ופרסס מסאר פרסו'ס

וכן היה מנהג הגר"א מוילנא ללמוד התיקון, וידוע המעשה של הרמ"ג גאון הדרשנים רבי יעקב קרבן זצ"ל המגיד מדובנא, שהיה בהג השבועות בבית המדרש של הגר"א מוילנא, והגר"א היה לומר התיקון של ליל חג השבועות, והמגיד מדובנא למד תלמוד, ושאל אותו הגר"א, מדוע אין הוא לומר התיקון כנהוג, והשיב כדרכו בקודש על פי משל, אברך אתה לאחר התרתו והיה יושב ובטל, שאל אותו חתנו מדוע אינך עוסק במסחר, השיב האברך איני יודע איך לעסוק במסחר, אמר לו חתנו, לך גא לשוק והסתכל במעשה הסוחרים, וכאשר הם עושים תעשה. הלך וראה שהסוחרים תולים בחלון הראות דוגמאות של הסחורות שלהם מגינים במינים שונים, כרי שעל פי הדוגמאות יוכלו הלקוחות לבחור את הסחורה הדרושה להם. מה עשה הלך ושכר לו חנות וקנה לו קצת דוגמאות ותלה אותן בחלון הראות, והתנות ריקה מכל סחורה, כשנודע להתנו התחיל לשחק עליו, לאמר, לסוחרים האלה יש סחורות רבות בכמות הנדרשת ללקוחות, והדוגמאות הם רק כדי לבחור את הסחורה שמוצאת חן בעיניהם, ואילו אתה שהתנות שלך ריקה מכל וכל, בשביל מה לך הדוגמאות, הנמשל, מורי ורבי הגאון מוילנא מלא ברכת ה' בתורה בנביאים ובכתובים בתלמוד ובמדרשים, אוצר נחמד ושמן, והערב עוסק רק בקטעי הפסוקים והמאמרים הנכללים בתיקון של ליל חג השבועות, והם הדוגמאות של כל מין ומין אשר צבר ברוב שקידתו וחכמתו כל ה' השובה עליו, ואילו אדם כמוני שלא קרא ולא שנה ולא למד כלום בכל השנה, ובביתו אין להם ושמלה, אם אקרא את התיקון, ישימוני ללעג וקלס, הואיל והמחנן שלי ריק לגמרי מכל סחורה, ולרש אין כל. לעינך אני יושב ולומר כאשר תשיג ידי יד כחה. (שית שרפי קודש חלק ג סימן תמו).

ומכל מקום נראה שכני הישיבות שלומדים תלמוד בלילה הזה כשקידה והתמדה, אין למחות בידם, שיש להם על מה שיסמוכו, וכבר אמרו חז"ל (בעבודה זרה י"ב), שאין אדם לומר אלא במקום שלכו הפך.





